

עין משפט
גו מצוה

פד א מיי פֿירט מהל' גולה ואכידה הלכ' א סמג עשין מד טוש"ע ח"מ סי' סה סעף ו':

פה ב מיי פֿירט שס הל' ו סמג עשין עג טוש"ע שס סי' שעט סעף א':
פג ג מיי וסמג שס טוש"ע שס סימן שעט סעף א':
פד ד מיי פכ"ג מהל' אשומ' הלכ' יח סמג עשין מח טוש"ע אה"ע סי' קיד סעף ד':

פה ה מיי פכ"ז שס הלכ' יט ופי"א מהל' אסורי ביאה הלכט ט סמג עשין מח:
פז ו מיי פכ"ז מהל' אשומ' הלכט יט
פח ווסי"ח מהל' אסורי ביאה הלכט חן טוש"ע אה"ע סי' ו סעף א':

צ ז מיי פ"ח מהלכות אסורי ביאה הלכ' ח סמג גליון קצה טוש"ע שס סי' ו סעף י':

צא ח מיי פי"ג שס הלכט ג:

צב ט מיי פכ"ד מהל' אשומ' הלכט כ סמג עשין מח:

תורה אור השלם

- שְׁרֵים עֶצְרוּ בַּמְלִים וּבָךְ יִשְׁמִיו לַפִּדְקָם; איוב כט ט
- וְשִׁבְעַת אִישׁ אֶתָּה שִׁבְבַת וְרַע וְגַעַל מַעֲשֵׂי אִישָׁהּ וְסִקְרָהּ וְדִיאָה נִטְמָאָה וְעַד אֵין בָּהּ וְהוּא לֹא בַּתְּפִשָּׁה; במדבר יג יג

גליון הש"ס

גמ' יציר אלכשה. ע"י צ"ק דף מח פ"א חוס' ד"ה כמלן:
חוס' ד"ה אונם וכו' אע"ג דאבוה דשמואל וכו'.
עין שער המלך פ"ה מהלכות יסודי התורה ה"ח:

תוספות רי"ד

אין בהם אחריות נכסים יחידר פי' א' למלוה לצור ע"פ צלוחיתו ונחרו שאלו ליה ללוה לצור ע"פ צלוחיתו דלה קאמר להר"ם, שאין בי"ד נפטרין מהן דברי ר"מ ר"י אומר בין כך ובין כך לא יחידר מפני שבי"ד נפטרין מהן. פי' מן הקוחות דסי"ל אחריות ט"ס הוא ואפי' שטר שאין בו אחריות גובה מנכסים משועבדים הלכך אם אין החייב מודה לא יחידר החש"י לפרעון ואם החייב מודה לא יחידר החיישנין לקנויאי ורבינו יצחק פוסק דהכי הלכתא.
ירוש' ר"מ וסיפא ר"י וכו' כולה ר"מ ושארני ליה לר"מ בין כתובה לשרי פי' דדוקא בשטר קאמר דאחריות לאו ר"מ הוא אבל בכתובה מודה דט"ס הוא והואיל דהוא תנאי בי"ד ואי אומר השתא בשט"ח דקיהיב מלוה וזוי דא"ל לא שרי איניש וזוי בכדי אר"מ דאחריות לאו ט"ס הוא כתובה דלא יתבה אשה כלום לא כ"ש י"ל דכתובה מודה ר"מ דאית ליה תקנות שמעון בן שטח. ויבין דתקנות בי"ד הוא אע"ג דלא כתב בכתוב דמי שני ליה והתניא ה' גובין מן המחזורין. פי' ולא ממשיעבדים כדתנן גביטין אין מוציאין לאכילת פירות ולמוזון האשה והבנות מפני תקון העולם ואלו תן פירות גזל שדה מלאה פירות ואכלן וחזר גנול ולקחה מגולן ובא לבנות פירותיו אינו גובה אותן ממשעבדי אלא מבנ"ח ושבח קרקעות פי' גזל שדה ומכרה לאחר והשביחה ובא גנול וטורפה מלוקח כול לוקח על גולן לטרוף קרן ושבח הקרן גובה מנכסים משועבדים והשבח גובה מבנ"ח והמקבל עליו לזון בן אשתו ובת אשתו וטש"ח שאין בו אחריות וכתובה אשה שאין בה אחריות מאן שמעת ליה דאמר גבי שט"ח אחריות לאו ט"ס הוא ר"מ וקתני כתובה אשה שאין בה אחריות אלמא לית ליה לר"מ תקנות שמעון בן שטח. איבע"א ר"מ איבע"א ר"מ מי חייב דקתני מן המחזורין. פי' ולעולם לית ליה לר"מ תקנות שמעון בן שטח. והא דקתני בתולה גובה מאתים אי ממשעבדי

נא:

חמשה גובין מן המחזורין. אע"ג דקמני מניינא תנא ושייר הא דתנן בצרק הניזקין (גיטין דף מח: וסס"ו) אין מויליין למזון האשה והצנות מנכסים משועבדים והא דפריך בצרק קמא דקידושין (דף טו: וסס) גבי ארצעה מעניקין להם שלש זאיש ושלש זאשה כו' תנא תני ארצעה ואת אמרת תנא ושייר היינו משום דקמני ואי אתא יכול לומר ארצעה זאחד מהסס: **וגמ'** חוב שאין בו אחריות. וא"ת תקשי מהכא לשמואל דלמר בצרק קמא דב"מ (דף יג.) אומר היה רבי מאיר שטר שאין בו אחריות אינו גובה לא מנכסים משועבדין ולא מנכסים בני חורין והכא משמע בזהלך דגבי מצני חרי ומיהו בללו הכי אימתז שמואל התס מבזיימא ורשב"א אומר דמהכא הוה מני למידי דגט חוב שאין בו אחריות היינו שמפוסר בו דלא למיבני ביה ממשעבדי וכעין זה מנינו בצרק גט פשוט (ב"ב דף קסח:.) גבי מי שזא ואמר אזד שטר חובי והא דמוקי לה הכא כרבי מאיר היינו משום דלכאורה כוותיה אמיל אכל אי הוה פריך מינה לשמואל הוה מני למידי דכפרישית:

אסורה אבע"ה. אין להקשות מאסתמ דהות שריא למרדכי (מגילה דף יג:) דלדקת גמורה היתה: **אונם** דשרי רחמנא היכי משכחת לה כו'. *אע"ג דלזניה דשמואל חיישין קאמר משמע ליה דמדאורייתא קאמר דלי מדרבנן לא הוי מויליין אותה מצעלה על קר:
ממוזרת

דשמואל אונם דשריא רחמנא היכי משכחת לה כגון דקאמרי עדים שצווחה מתחלה ועד סוף ופליגא דרבא דאמר רבא **הכל** שתחלתה באונם וסוף ברצון אפי' היא אומרת הניחו לו שאלמלא **א** (לא) נזקק לה היא שוכרתו מותרת מ"מ *יציר אלבשה תניא כוותיה דרבא **ו**היא לא נתפשה אסורה **ו**הא נתפשה מותרת ויש לך אחרת שאע"פ שלא נתפשה מותרת **ו**ואיזו זו כל שתחלתה באונם וסופה ברצון תניא אידך **ו**היא לא נתפשה אסורה הא נתפשה מותרת ויש לך אחרת שאע"פ שנתפשה אסורה ואיזו יזו אשת כהן אמר רב יהודה אמר שמואל משום רבי ישמעאל **ו**היא לא נתפשה אסורה הא נתפשה מותרת **ו**יוש לה אחרת שאע"פ שלא נתפשה מותרת **ו**הולכת לה אמר רב יהודה **ו**הני נשי דגנבו גנבי שריין לגוברייהו אמרי ליה רבנן לרב יהודה והא קא מממיאן להו נהמא מחמת יראה והא קא משלחן להו גירי מחמת יראה ודאי שבקינהו ואולן מגפשייהו אסירן ת"ר שבויי מלכות הרי הן כשבויין גנובי ליסמות אינן כשבויין והתניא איפכא מלכות אמלכות לא קשיא הא במלכות אחשורוש הא במלכות בן נצר ליסמות אליסמות לא קשיא הא בבן נצר הא בליסמים דעלמא ובן נצר התם קרי ליה מלך והכא קרי ליה לסמים אין גבי אחשורוש לסמים הוא גבי לסמים דעלמא מלך הוא: ובכהנת אהרדינך למדינתך וכו': אמר אביי אלמנה לכ"ג חייב לפדותה שאני קורא בה ובכהנת אהרדינך למדינתך ממוזרת

שאע"פ שזרזון מותרת ואיזו זו כו': קידוש יעוס. על תנאי ולא נתקיים התנאי אם יזנתה תחזיו מותרת לו לפי שאינה אשמו אשמו אלא פנויה בעלמא היא: **הני נשי דגנבו גנבי.** שלקטים גונדין מתחת צעליהן: שריין לגנביהו. לפי שזאונם הס זבאין עליהן: **והא קא משלחן להו גירי.** כשנלחמין מזמנות ומושיטות להם חילים לירות: **ודאי אי שצקינסו.** גנבים ללכת אל צעליהן ואינן אולן מנפשייהו אל הגנבים אסירן: **שצויי מלכות.** נשים ששבה המלך לתשמיש: **הרי הן כשבויין.** ומותרין לצעליהן כדתנן [ע"א] ואותצדיק לי לאינתי: **במלכות אחשורוש.** הן כשבויין לפי שמלך גדול הוא ויודעת שלא ישאנה וצעילתה זאונם: **בן נצר.** לקטים היה ולכד עיירות ומלך עליהם ונעשה ראש לקטים וצדידיה מן שצויי מלכות אינן וסאורות לצעליהן דסצרה מיינסב קא נסיב לה ונצעלת זכרזון: **ליסמות אליסמות כו'.** זבן נצר אסורות כדאמרין דסצרה מיינסב נסיב לי והריני אשת מלך: **ליסטים דעלמא.** אפילו לקוחים שלו קשין לא לפיכך אינה אלא אנוסה: **לגבי אחשורוש לסטים הוא.** הלכך מתני' קמיימא דמיירי במלכות אחשורוש קרי לזן נצר גנובי ליסמות וצרייתא דתנן איפכא דגנובי ליסמות אע"פ זליסטים דעלמא קרי לזן נצר שצויי מלכות: **אלמנה לנסן גדול.** קיימא לן לקמן צפ' אלמנה ניזונית (דף ק:) יש לה כתובה ותנאי כתובה ההוא דלמישקל ולמיפק קאי אכל תנאי כתובה דלמיקס קמיה כגון מזונות ורפואה אמרינן צינמות דלית לה צפרק יש מותרות (דף פה.) והכא אשמעינן אצ"י דתנאי כתובה דפירקונה אית לה דמעיקרא אישתעבד לה שהרי אף לכשרה לא היה מתנה ואותצדיק לאינתי אלא אהרדינך למדינתך והא נמי קרינן בה הכי והאי תנאי נמי למישקל ומיפק קאי:

נערה שנתפתתה פרק רביעי כתובות

יש צון אחריות נכסים. ששיעבד לזה נכסיו לאותה מלוה לא יחזירו מולאו למלוה ואפי' הלוה מודה שהוא חייב לו ומפרש התס"ו דחיישין שמא פרעו ומן הלוה נפל וזה שהוא מודה עצת קנוינא היא ציניהם לטרוף לקוחות ויחלקו ציניהם: **וחז"א כו'.** דלאחריות טעות סופר הוא וטריך ממשעבדי ומפסדי לקוחות. וצני פלוגמיה דר"מ ר"י הוה בזהדייהו שזכורו היה: **ושאני ליה כו'.** דזכתובה אית ליה אחריות י' ט"ס הוא: **מן המחזורין.** י' אס יש נכסים צני חורין אכל חמצי נגדין ואס לאו אין נגדין מן המשועבדין: **פירוס ושצה פירוס.** כדתנן בזמס' גיטין (מח:) אין מויליין לאכילת פירות ולשבח קרקעות מנכסים משועבדים מפני תיקון העולם. וצננים אחוזין בטלית (ב"מ יד:) מפרש לאכילת פירות ולשבח קרקעות כ"ל הרי שגזל שדה מחזירו ומכרה לאחר ונצנימה ודאי היא יוצאה דצין מתחת יד הלוקח עם שצה שהצניח הלוקח בזבל וצניר ועס פירות שצה שהגנזל טורפה ממנו כשהוא חוזר על המוכר שמכרה לו זאחריות גובה קרן מנכסים משועבדין ושצה מנכסים צני חורין ולא מן המשועבדין מפני תיקון העולם לפי שאין קרזינן ואין הלוקח יודע בזמה להזכר: **והמקבל עליו לזון בן אשמו וצח אשמו.** אף הו"א אין גובה מן המשועבדים לפי שאין קרזינן ואין כמוזים. והא דתנן בטהושאט והא מזונית מנכסים משועבדין מפני שהיא כזבל חוב מוקמינן לה התס (לקמן קכ:) שצקנו לה מידו דקסת קנין לכתיבה עומד: **וגט חוב.** כל שטרות נקראין גט: **הכא לא כצפה ליה הסקנלני.** ואשמעינן מתני' דאע"פ שלא כתב לה כתובה לא אמרינן מחלה לו עלה אלא אמרינן סמכה על תקנת ז"ד שהכל יודעין שהנשא אשה יש לה כתובה: **מאי חייב נמי דקמני מן המחזורין.** אע"פ שלא כתב לה אחריות תנאי ז"ד הוא לכיות כל נכסיו אחראין לה בעודס לפניו אכל אס מכרס אינה טורפת לקוחות הוילי ולא נכתב בשטר ולא אמרינן אחריות טעות סופר הוא: **סתלסה זאונם.** תחלתה של צעילה: **וסופה.** של צעילה. ולקמיה פריך אונם דשריא רחמנא היכי משכחת לה: **שצויה.** הקילו. שלא ראינוה שנצעלה וכי קאמר איזו בנצעלה: **יציר אלכשה.** וגס זה אונם שזתחלת צעילה שהיא זאונם הלצישה בצועל יצר: **והיא.** מיעוטא הוא כלומר צסתס אשה אמרתי לך טעס האיסור תלוי בלא נתפסה הא נתפשה מותרת ויש אשה

נתחלתה באונם ובסוף היא אומרת הניחו לו שאלמלא לא נזקק לה היא שוכרתו מותרת מ"מ *יציר אלכשה תניא אידך **ו**היא לא נתפשה אסורה **ו**הא נתפשה מותרת ויש לך אחרת שאע"פ שלא נתפשה מותרת **ו**ואיזו זו כל שתחלתה באונם וסופה ברצון תניא אידך **ו**היא לא נתפשה אסורה הא נתפשה מותרת ויש לך אחרת שאע"פ שנתפשה אסורה ואיזו יזו אשת כהן אמר רב יהודה אמר שמואל משום רבי ישמעאל **ו**היא לא נתפשה אסורה הא נתפשה מותרת **ו**יוש לה אחרת שאע"פ שלא נתפשה מותרת **ו**הולכת לה אמר רב יהודה **ו**הני נשי דגנבו גנבי שריין לגוברייהו אמרי ליה רבנן לרב יהודה והא קא מממיאן להו נהמא מחמת יראה והא קא משלחן להו גירי מחמת יראה ודאי שבקינהו ואולן מגפשייהו אסירן ת"ר שבויי מלכות הרי הן כשבויין גנובי ליסמות אינן כשבויין והתניא איפכא מלכות אמלכות לא קשיא הא במלכות אחשורוש הא במלכות בן נצר ליסמות אליסמות לא קשיא הא בבן נצר הא בליסמים דעלמא ובן נצר התם קרי ליה מלך והכא קרי ליה לסמים אין גבי אחשורוש לסמים הוא גבי לסמים דעלמא מלך הוא: ובכהנת אהרדינך למדינתך וכו': אמר אביי אלמנה לכ"ג חייב לפדותה שאני קורא בה ובכהנת אהרדינך למדינתך ממוזרת

שאע"פ שזרזון מותרת ואיזו זו כו': קידוש יעוס. על תנאי ולא נתקיים התנאי אם יזנתה תחזיו מותרת לו לפי שאינה אשמו אשמו אלא פנויה בעלמא היא: **הני נשי דגנבו גנבי.** שלקטים גונדין מתחת צעליהן: שריין לגנביהו. לפי שזאונם הס זבאין עליהן: **והא קא משלחן להו גירי.** כשנלחמין מזמנות ומושיטות להם חילים לירות: **ודאי אי שצקינסו.** גנבים ללכת אל צעליהן ואינן אולן מנפשייהו אל הגנבים אסירן: **שצויי מלכות.** נשים ששבה המלך לתשמיש: **הרי הן כשבויין.** ומותרין לצעליהן כדתנן [ע"א] ואותצדיק לי לאינתי: **במלכות אחשורוש.** הן כשבויין לפי שמלך גדול הוא ויודעת שלא ישאנה וצעילתה זאונם: **בן נצר.** לקטים היה ולכד עיירות ומלך עליהם ונעשה ראש לקטים וצדידיה מן שצויי מלכות אינן וסאורות לצעליהן דסצרה מיינסב קא נסיב לה ונצעלת זכרזון: **ליסמות אליסמות כו'.** זבן נצר אסורות כדאמרין דסצרה מיינסב נסיב לי והריני אשת מלך: **ליסטים דעלמא.** אפילו לקוחים שלו קשין לא לפיכך אינה אלא אנוסה: **לגבי אחשורוש לסטים הוא.** הלכך מתני' קמיימא דמיירי במלכות אחשורוש קרי לזן נצר גנובי ליסמות וצרייתא דתנן איפכא דגנובי ליסמות אע"פ זליסטים דעלמא קרי לזן נצר שצויי מלכות: **אלמנה לנסן גדול.** קיימא לן לקמן צפ' אלמנה ניזונית (דף ק:) יש לה כתובה ותנאי כתובה ההוא דלמישקל ולמיפק קאי אכל תנאי כתובה דלמיקס קמיה כגון מזונות ורפואה אמרינן צינמות דלית לה צפרק יש מותרות (דף פה.) והכא אשמעינן אצ"י דתנאי כתובה דפירקונה אית לה דמעיקרא אישתעבד לה שהרי אף לכשרה לא היה מתנה ואותצדיק לאינתי אלא אהרדינך למדינתך והא נמי קרינן בה הכי והאי תנאי נמי למישקל ומיפק קאי:

שתחלתה באונם ובסוף היא אומרת הניחו לו שאלמלא לא נזקק עמי הייתי שוכרתו מותרת מ"מ יצר אלכשה פי' תחלת ביאה וסוף ביאה. תניא כוותיה דרבא והיא לא נתפשה אסורה הא נתפשה מותרת ויש לך אחרת שאע"פ שלא נתפשה מותרת ואיזו זו שתחלתה באונם וסופה ברצון: תניא אידך והיא לא נתפשה אסורה הא נתפשה מותרת ויש לך אחרת שאע"פ שנתפשה אסורה ואיזו זו אשת כהן גרסי' א' במדרי' אר"י א"ש והיא לא נתפשה אסורה הא נתפשה מותרת ויש לך אחרת [שאע"פ] שלא נתפשה מותרת ואיזו זו שקידושיה קדושי טעות. פי' כגון שקידשה ע"מ שהוא כהן נמצא לוי דהוא לגרעיותא (ז' כ"ש ע"מ שהוא לוי נמצא

א' ז"ק כה. צ' ו) (לעיל כג. וס"ג.) א' ופי' חוס' מגילה כה. ד' ופי' חוס' יבמות טו: ד"ה ואח"כ. ס' ויבמות טו:.) ו) ולקמן פד. יבמות ק: נדה ג. א' ופי' חוס' יבמות טו: סוד"ה ואח"כ ועוד שס ק: ד"ה ואח"כ אסתמחא בעלמא היא כו'. א' ב"מ יג. ט) ואע"ג דבשטרי אמרינן לאו טעות סופר הוא בכתובה מודה הוילא דתנאי ז"ד הוא. סי"א, ו) מנכסי בני חורין לכל אס יס כו' ב"מ סי"א. ט) נהיא. רש"י. ט' ו) לקמן קא:.) ט) ופי' נדך כ: ד"ה ואין.) ו) ופי' חוס' יבמות ז: ד"ה למעטי וכו' ומש"ש בס"ד על הגליון.

מוסף רש"י

יש בהן אחריות נכסים. שצנור קרקעות שגיבה ממן (ב"מ יב:.) חמשה גובין מן המחזורין. מנכסים בני חורין ולא מנכסים משועבדים (ב"מ צח:.) פירות ושבח פירות. מן תפסת גיטין אין מויליין לאכילת פירות ולשבח קרקעות מנכסים משועבדים מפני תקון העולם. הסכר לקוחות (שס.) גט חוב. שטר חוב. שאין בו אחריות. שלא שצנר לו לזה בשעת הולאה אס נכסיו ולא כתב לו כל נכסיו תחליין קל לפדוע מלוה לו. (שס.) בשריה הקילו. דסיפקא בעלמא הוא (ב"מ קיד: ובענין דלעיל כג.) ואיזו זו אשת כהן. דהיא מיעוטא משמע. היא אשת ישראל הוא דס חילוק בין נתפסה ללא נתפסה. אכל כהן אין חילוק (יבמות נ:.) והיא לא נתפשה אסורה. והיא מיעוטא הוא ודאי דיש היא אשה סתמא שקדושיה גמורין אלא דכי לא נלמסה אסורה לצעלה. ויש לך אחרת שאע"פ שלא נתפשה מותרת. שאפילו זמנה שלא זאונם מותרת לנצל ולנצל (נדב. נב.) ובענין יבמות ק:.) קטנה מן המשעבד לזס טעוה. כגון על זמנת שאני כהן והכי הוא ישראל, וכגון כהן מן משעבדי לזס ואמה נמי אין צויה לקדשה (דב. נב.) ממאנת והולכת לה. דלאו נישואין הוה. לענין זנות נמי לא מתקשרה עליה, ולא אשמו הו"א ולי ויזנה הכי היא כפנויה שזינתה ומותרת לה (יבמות ק:.)

תוספות רי"ד (המשך)

אלא מבנ"ח כדקתני בבביראח ה' גובין מן המחזורין וכו'. איבע"א ר"י התם כתבה ליה התקבלתי. פי' אשה קמחלה ליה ויכולה היא למחול. אבל הכא לא כתבה ליה התקבלתי פי' במתני' הוא כתב לה שדה שוה מנה והיא לא מחלה לו הלכך לא עשה כלום: אלא תשביאי וכו' אמר אבהו דשמואל אשת ישראל שנאנסה אסורה לבעלה פי' מדרבנן. דאע"ג דמדאורייתא אונם בישראל שרי כדנפיקא מוהוא לא נתפשה אלא מולנערה לא תעשה דבר חיישינן שמא תחילתה באונם וסופה ברצון ופליגא דרבא דאמר רבא כל

שתחלתה באונם ובסוף היא אומרת הניחו לו שאלמלא לא נזקק עמי הייתי שוכרתו מותרת מ"מ יצר אלכשה פי' תחלת ביאה וסוף ביאה. תניא כוותיה דרבא והיא לא נתפשה אסורה הא נתפשה מותרת ויש לך אחרת שאע"פ שלא נתפשה מותרת ואיזו זו שתחלתה באונם וסופה ברצון: תניא אידך והיא לא נתפשה אסורה הא נתפשה מותרת ויש לך אחרת שאע"פ שנתפשה אסורה ואיזו זו אשת כהן גרסי' א' במדרי' אר"י א"ש והיא לא נתפשה אסורה הא נתפשה מותרת ויש לך אחרת [שאע"פ] שלא נתפשה מותרת ואיזו זו שקידושיה קדושי טעות. פי' כגון שקידשה ע"מ שהוא כהן נמצא לוי דהוא לגרעיותא (ז' כ"ש ע"מ שהוא לוי נמצא

א' היינו לאוקימא דשמואל בזימ' (דף י"ג) וי"ל והא דלא מהדרינן ליה לזה נצ"ר ע"ז גלויתיו היינו משום דלית לה אמר להדי"מ. (ז) מלשון דכינו שכתב גרסין כהמדייר שמעמ שלא היה גורם כהאן למימלא דשמואל. א' חנו מוכן דמאי כ"ש הוא אז ואולי דל"ל ואפילו ע"מ שהוא לוי וכו' ומעין שמסין כדסיפק לית הלכתא כ"ש. יס לענין דהא זכשנח יוספין גס י"ס מודה ובלאמרינן התס: